

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponkint.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fil. — Községeknek, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor. **Egyes szám ára 20 fillér.**

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Tóth János.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. sz.

Hirdetések árai: Egy háromhasábos petitsor ára 16 fillér. Többszöri közlésnél árkedvezmény.

Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fil.

Bizalomszavazás a vármegyeházán.

Az őszi rendes közgyűlésnél jóval látogatottabb volt a folyó hó 7-én tartott rendkívüli közgyűlés, melyre a hivatalos körök tömegesen esődítették be az embereiket. Ámbár valami fenomenális látogatottságról most sem lehet szó, mindössze körülbelül 150 bizottsági tag jött össze, a kik a törvényhatósági bizottságnak egy harmadát sem képezik.

Ellenzéki alig volt jelen 15–20, a mit előre lehetett látni, mert a december 8-iki ünnep miatt az ellenzék papi tagjai a távolabbi vidékről a megjelenésre nem is gondolhattak, ezenkívül a Budapesten tartott országos gazdasági közgyűlés is sok párhivünköt távolmaradásra kényszerítette.

A szabadelvű vásár ennél fogva a vásárló publikumra nézve kedvező kilátások között nyílt meg, s a feltűnően sok zsidó nem igen remélhette, hogy eladó portékájának ez alkalommal valami nagy ára lesz. Volt itt most szavazat dögiben.

Thuróczy Vilmos főispán megnyitván a közgyűlést, bejelentette, hogy Szúlyovszky Gusztáv bizottsági tag a parlamenti helyzetre vonatkozólag indítványt nyújtott be, melynek tárgyalását a közgyűlési tárgysorozat első pontjául ajánlja.

A közgyűlés ehez hozzájárulván, felolvastatott az indítvány, mely két nagy fogatkozásban leledzik. Először a történeti reflexiók folyamán, melyekben az indítvány bővelkedik, említés nélkül hagyja azt, hogy a parlamenti obstrukciót eddig még mindig az illető kormányok idézték elő az ország jogaiba és érdekeibe ütköző javaslataikkal és soha sem az ellenzék, mely az államháztartás rendes és törvényes keretei között mozgó intézkedések elé mesterséges torlaszokat nem emelt. Másodszor kifejtette az indítványozó annak a felemlítését, hogy a parlamenti pártok egész táborvonalán teljes csend és nyugalom uralkodott, midőn a miniszterelnök az ugrai levéllel minden ok és szükség nélkül a szenvedélyeket lángra lobbanította.

A helyzetről hamis képet kidomborító megokolás után az indítvány oda terjed, hogy Nyitramegye közönsége gróf Tisza István miniszterelnököt a parlamenti munkaképesség biztosítására irányuló törekvésért üdvözlí és őt tántoríthatatlan ragaszkodásáról biztosítja.

Az indítvány felolvasása után az indítványozó *Szúlyovszky Gusztáv* állott fel, ugyanaz az úr, a ki 1903. május 22-én a vármegye közgyűlésén a parlamenti obstrukcióval szemben *Szell Kálmánnak*, mint a

parlamenti törvényes rend órének és *legalitás* képviselőjének bizalmat indítványozott. Nem lephet meg senkit sem, hogy a miért Szúlyovszky Gusztáv úr Szell Kálmán alatt lelkesedett, azt most egyszerűen a lomtárba tette és a bizalomnak egy olyan köntösét öltötte magára, melyben Szell Kálmán antipodjának, gróf Tisza Istvánnak tetszhetik.

Szúlyovszky Gusztáv Don Quichotte módjára fantomok ellen csatázott, nagy igyekezettel bizonyítgatván olyasmit, a mit soha senki nem tagadott, azt, hogy a parlament tanácskozási rendjének a reformja mindenkitől átértzett szükségét képez. Gróf Tisza ismeretes beszédeiből vette a szónok beszéde anyagát és frázisait, melyekkel éppen azért, mert már nagyon közkeletűek, még a mindenre hajlandó mameluk-seregből is csak gyenge helyesléseket válthatott ki.

A vita kezdete.

Az alaptalan és törvénytörő indítvánnyal szemben az ellenzék álláspontjának kifejtése végett többen szóaltak fel. *Dr. Franciscy Lajos* először gyakorlati szempontból bírálta az indítványt és kimutatta, hogy azt a célt, melyre a közgyűlés többsége törekszik, hogy t. i. megtámogassák Tiszát abban a helyzetben, melybe a november 18-iki alkotmányesiny folytán jutott, nem fogják elérni, mert a kormánynak ma már semminő támogatás és erősítés nem használhat. Azután át-

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCÁJA.

„Turandot” bucsuestélye.

— Haus Arnold után: Moró Jenny. —
(Folyt.)

„S hol lesz ez a bucsu estély ünnepelve?” kérdé honfiúi érdeklődéssel, egy ismerős nevet várva — gyermekkori játszótársai közül már nem egy férjhez menő vagy házasulandó akadhat. „Hol lesz ez a bucsuestély?”

„Dorn, volt polgármesterünknel,” volt az orvos felelete „egyetlen leánya — de mi baja önnék?” kérdé székét idegesen hátra tolvá, a sörös poharat feldöntötte.

„Semmi! — semmi!” mondá a festő és zseb-kendőjével verejtékes homlokát törülgette. „hát a bucsuestélyhez — és ki az a szerencsés, aki — úgy értem kihez megy férjhez a kisasszony?”

„Hja! az hosszú história!” mondá a doktor, „és ha nem kellene attól tartanom, hogy önt kifárasztom, — amint látom nagyon sápadt!”

„Egész nap uton voltam,” — mondá hirtelen a másik „még egyáltalán nem akartam aludni menni, meséljen csak tisztelt doktor úr! Ha ezen kedves alkalomhoz rajzolnom kell, úgy is a tényekkel tisztába kell jönnöm — ugye bár? És

egy ilyen érdekes regényt mindenki szívesen hallgat, bár a szereplők előtte ismeretlenek.”

Hangja kissé erőszakoltnak látszik. A Doktor firkésze nézte szép metszésű arcát erélyes szájjával és ábrándos szemeivel, — „valódi művész arc,” gondoló magában.

„Nos, röviden elmondom,” kérdé nyugodtan, bár egészben véve észrevehette, hogy ez nem az én természetem!”

„Igaz — csak még egyet!” veté közbe Hansen, „a vőlegény ide való? és hogy hívják?” A Doktor nevetett.

„Igen, hisz’az a legfuresább ebben a dologban,” mondá ő. „Hogy hívják a vőlegényt, a legjobb akarattal sem mondhatom meg magának, abból az okból, mert nincs! a szép Katának nincs vőlegénye s nem is akar egyáltalában egyet sem!”

„Micsoda?” kiáltá Hansen és felugrott. „Mi? és bucsuestélyt rendez?” kérdé bizonytalan mosolylyal, míg új barátja ismét fejcsóválva szemlélte „ez igazán furcsa história lehet, a mint említé! Mégis mesélje csak tovább,” biztatá őt, mi alatt egy székhez támaszkodott, „bizonyyára nem lesz már több oly meglepő részlete. a melyek az ideges embert ismét egy szék felfordítására késztessenek.”

Felkacagott, A Doktornak mindenféle ala-

muszi gondolatai támadtak, melyeket egyelőre szavakra nem méltatott. „Nos” tevé hozzá nyugodtan, „nemde tovább mesélhetek. A kisasszony vagy tizenkét éve, talán tovább is esodált szépsége az egész városnak. Ebből láthatja, hogy már nem is nagyon fiatal. De ő mindent bir, a mi a fiatalságot disziti. Színét, üdeséget, kedveséget, báját mindeddig csodálatra méltóan megtartotta; gondolhatja, vagyis inkább el sem gondolhatja, mily szép lehet ez a lány ma is, midőn már majdnem harminc éves, s engem, vén józan orvost is önkivületbe hoz! Szépségét korántsem viseli úgy, mint sokan az új kalapot, hogy azt mindenki csodálja — nem; bizonyos közönnyel, mely egykedvűséggel határos és a mi mint minden a mit tesz, bájos, az jól áll neki, kik imádják, megénekelik, kitüntetik, ezt gondolhatja. De mindegyik hosszú orral távozott, — miért — egyikök sem tudta igazán. Érzéketlenségre nem lehetett következtetni, csak azt rebesgették, hogy ifjúkori szerelme volt, — színész vagy énekes, vagy más ily szélhámos, és ezen könnyüvéru miatt vonja meg kezét mindenkitől. No ezek beszédek! Mindenesetre hajadon maradt, és szüleivel együtt lakja a régi házat, a város kapuja előtt, melyet a polgármester nyugdíjaztatásakor vásárolt a folyó közelében.

„Tudom, tudom!” bólingatott a festő.

térve az indítvány elvi jelentőségére és horderejére, kijelentette, hogy azt felháborodással visszautasítja.

Megbotránkoztat az — úgymond — hogy egy törvényhatóság, mely hivatásánál fogva az alkotmány őre és a törvények letéteményese, bizalmával és helyeslésével tüntetni akar azon erőszak mellett, mely az alkotmányos jogrendet a legdurvább módon áttörte. A bűnösök, a kik ezt a gonosztettet elkövették, maguk is beismerik, hogy vétkeztek, de azzal mentegetik magukat, hogy csak formát sértettek meg, de a lényeghez nem akartak hozzányulni, sőt azt inkább fenn akarják tartani. Mintha bizony a jogrendben a formát el lehetne választani a lényegtől! Minden jog formák által érvényesül, ha megdöntjük a formát, vele együtt megdöntöttük a lényeget is. A parlamenti szólás szabadság, a törvényalkotási jognak a formája. Ha ezt a formát megsértjük, megsértettük magát a törvényalkotási jogot, megsértettük a nemzetnek alkotmányos önállóságát és szabadságát.

Formasértésekkel halomra lehet dönteni az egész alkotmányt. Az abszolutizmus önkénye csak a formákhoz nyúlt. Mellőzte a koronázást, nem hívta össze az országgyűlést, figyelmen kívül hagyta a vármegyék határozatait. Ezek mind formasértések voltak és mégis mindmegannyi törzsúr volt ez, melyekkel az önkény halálos sebeket ejtett az alkotmány szíven.

Azzal mentegetik magukat továbbá a november 18-iki gonosztett elkövetői, hogy csak kis dologban sértettek meg a parlament házszabályait. Becsületes ember a törvényt sem nagy, sem kis dologban meg nem sérti. A törvénysértési szándék mindig bűnös szándék, súlyosan bűnös akkor, ha a törvénysértésből nagy és fontos jogoknak a megsorbitása származik. Már pedig a november 18-iki házszabálysértés a parlamenti szólásjognak lényeges megszorítását célozza, az tehát súlyos sértés, egészen egyenlő a parlamenti jogrend teljes felforgatásával.

Ha ezt az eljárást menteni lehet, akkor Magyarországon az alkotmány megszünt az ország önállóságának biztosítéka lenni. Ha azt, a mit most gróf Tisza István művelt, a nemzet jóváhagyja, helyeslésével szentesíti, akkor az alkotmány ellenégeinek, nincs másra szükségök, mint arra, hogy kiválasszanak egy alkalmas embert, a ki először a választásoknál sérti meg a formákat, mint a hogy azt pl. a nyitrai liberálisok tették 1895. és 96-ban, toborozz ilykép egy mindenre kapható többséget, ezzel azután a parlament házszabályát úgy áttöri, mint a hogy azt gróf Tisza István áttörte.

A Doktor kezdte a dolgot tisztán látni.

„Mi a csoda?“ mormogá magában.

„Tovább!“ biztatá majdnem türelmetlenül a másik.

„Nos hát — rövid idő előtt, mintegy hivatalosan kijelentette a szép leány hogy ezentúl kímélek meg őt a házassági ajánlatokkal, ő most korához méltó otthont alapít magának, — de csak önmagának! Szülei, kik mindent kedve szerint tesznek, átengedték neki az egész első emeletet; ezt ő csupa új és szebbnél szebb dolgokkal, különös jó izléssel berendezte, és holnap, akár új otthonába bevonulni. Vendégeket akar ott fogadni, külön háztartást vezetni, öreg szüleit magánál megvendégszolgálni, szóval mint egy fiatal asszony — de férj nélkül. Vagy nyolc-tíz nap előtt körülbelül marához keretett, — én a háznak oly régi

és megszavaztathat bármit a világon, akár az egész alkotmány eltörlését.

Rámutatott ezután dr. Franciscy arra, hogyan örülnek a november 18-iki merényletnek Magyarország állami önállóságának és alkotmányának ellenségei, beszéde végén pedig a következő ellenindítványt nyújtotta be:

„Mondja ki a vármegye törvényhatósági bizottsága, hogy az alkotmányunk ellen november hó 18-án intézett támadást felháborodással visszautasítja, az akkor kimondott határozatot érvényesnek el nem ismeri és követeli, hogy a parlament szólásszabadsága teljes és sérthetetlen épségben fentartassék.“

A berendelt sok hivatalnok zajongott, zúgott a beszéd alatt, s midőn lármájukkal célt nem érthettek, a néppártra tett gyalázó és becsmérő közbeszólásokkal akarták a szónokot megzavarni, beszédében megakasztani, de ezzel is kudarcot vallottak.

Szell Kálmán tuskó.

Dr. Franciscy Lajos után gróf Eszterházy János emelkedett szólásra, hogy elmondja rögtönzött beszédjét, melyből azonban csak egy dolog tűnt ki, a nemes gróf rögtönzési képtelensége. Felszólásával bebizonyította, hogy sem figyelni nem tud eléggé mások szavaira, sem mérlegelni nem képes azt, amit kimond. Egy cseppet sem hagyta magát feszélyezni azáltal, hogy abszolúte nem értette meg az előtte szóló beszédének azt a pontját, melyben arról volt szó, hogy milyen veszedelmes precedens képezhet az ország alkotmányára nézve az a vakmerő erőszak, melyhez gróf Tisza István november 18-án folyamodott. Ezt meg nem értve, pattogott az előtte szóló beszéde ellen, minden alap nélkül s végre úgy vélte, hogy hatást kelt azzal a finomságával, melylyel kijelentette, hogy a parlamenti ellenzék most csak azért jajgatnak, mert gróf Tisza István jól „megdörzsölte a füleiket,“ a mi persze nem történt addig, amíg a miniszterelnöki széken egy tuskó ült.

A liberálisok illusztris társasága az illusztris grófnak ezt a szellemes ötletét és lovagias finomságát jóízűen — megröhögte. Nem látszottak szégyent érezni a felett, hogy nem is oly régen még lelkesedtek azért a tuskóért, bizalmat szavaztak neki, egérvérő zajjal éljeneztek, midőn ez a tuskó meggratulálta Thuróczy Vilmos főispánt tíz éves jubileuma alkalmából. Erről a meleg hangú üdvözléről, melyben Szell Kálmán kedves barátjának nevezte Thuróczy Vilmost, úgy látszik már a főispán ur is megfélekedett, mert hallgatott, midőn az a durva kifejezés a

bizalmasa vagyok, — és különös tervet közölte velem. Lakodalmat tartott önállósággal! mondá ő mosolyogva, a mi nagyon furcsán hatott reám, — azzal én nagyon jól ki fogok jönni, nem fog nekem soha ellent mondani, és én boldog leszek! Ön tudja hogy férjhez menni nem akarok, de lakodalmat akarok, s különösen egy bucsu lakomat! Azon már oly sokat gondolkodtam, és soh'sem tudtam belátni, mért nem ehetnék meg mi vén lányok ezt a trefát: új életet kezdeni szándékosan, és vigan búcsúzni a régitől. Ön és a többi ismerős jó barát és szomszédok, mind jöhetnek engem megrézfálni, mulatni, elcelni tervem s elhatározásom felett, s én saját háztartásomban kész örömmel vendégelem meg mindnyájukat megmutatva, bebizonyítva, hogy ehez is értek!

„Nos, gondolhatja mi történt tovább“ foly-

teremben elhangzott és a terem tulnyomó nagy részében visszhangot keltett.

A köpenyeforgatás mindig jellemtelenség, de ha valaki minden ok és alap nélkül ráadásul még meg is rugja azt, akitől elpártolt, az olyan komisszág, melyet ha pókedelemnek minősítünk, nem mondunk sokat. Ilyen néppel kell tárgyalni a nyitrai megyeházon.

Az ellenzék a legerélyesebben utasította vissza Eszterházy durvaságát s azután lelkes hangulatban hallgatta dr. Bangha Sándor nagy készségre valló, a tárgyat a vitás pontok mindegyikéről megvilágító beszédét. A szónok legelőbb a választási törvény revíziójának szükségességéről beszélt, találoán rámutatva arra, hogy az ellenzék a házszabály revízióját azért ellenzi és gátolja, mert a miniszterelnök ünnepélyes ígéretet tett a választási rendszer reformjára vonatkozólag s ezt az ígéretet az ellenzék akkor és pedig teljes joggal úgy magyarázta, hogy a választási reform meg fogja előzni a parlamenti házszabály reformját.

Dr. Bangha Sándort sűrű közbeszólásokkal próbálták zavarni azok, akik barátjainak mutaták magukat addig, amíg velők tartott. Egy kihívó magaviseletű individuum, — a neve után tudakozódni, nem tartottuk érdemesnek — a beszéd egyik passzusánál közbekiáltott: Tudjuk, tudjuk. Mit tud kérem? kérdezte nyugodtan dr. Bangha. Persze kitűnt, hogy semmit sem tud a szerencsétlen, egy mukk nem sok, de annyi sem jött ki a száján. Az incidenst óriási kacagás követte.

Hatalmas beszédekkel vettek még részt a vitában az ellenzéki oldalról Deák János és a vágyecsei kerület agilis néppárti képviselője Ajtics-Horváth Dezső.

Ez a terem — mondotta Deák János — minden időben, amikor törvényeink és alkotmányos szabadságaink ellen támadás intéztetett, tanuja volt a legforróbb hazaszeretet megnyilatkozásának. Midőn 1822-ben május 1-én a megyegyűlésen a magyar udvari kancelláriának az ujoncozás elrendelő törvénytelen utasítása felolvasatott, a megyegyűlés még akkor is ellenállt és az ujoncozás elmaradt.

A lelkes eljenzéssel fogadott szép beszéd után Ajtics-Horváth Dezső igen sikerült polemikát folytatott a kormányparti szónokokkal s valóságos pozdorjává törte össze Szulyovszky és Eszterházy az az állítását, hogy a kormány erőszakoskodására az ellenzék szolgáltatott okot. Érdekes, hogy Ajtics-Horváth Dezső beszédében még a főispán is közbeszólt, mint vitakozó, de

tatá a beszédés úr, úgy téve, mintha nem is vette volna észre, mint vonult félre ifju barátja homlokáról a felhő s mint derült ki mindinkább annak arculata. „Mi mindnyájan, kik többé-kevésbbé a szép Kata rabjai vagyunk, s a polgármester és nejeinek csak tisztelettel és hálával tartozunk, ezer örömmel ragadtuk meg az alkalmat, hogy ez érzelmeinknek kifejezést adjunk ez alkalommal. Az egész polgárság csatlakozott hozzánk, már napok óta hordják a nász ajándékokat, és holnap este kell az emlékezetes estélynek meglennie. Mint „pièce de resistance“ — az estély legérdekesebb-jeként, élő képeket szeretnénk be mutatni, — még pedig az ünnepelt nőcske életéből természetesen — és ép ezen tervünkkel jöttünk s vagyunk a legnagyobb zavarban. A gyógyszerész, kinek képeket rajzolnia kellett, iszonyú izléstelen bor-

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

az elemében levő fiatal képviselő erre a közbeszólásra is remekül megfelelt. Minden elfogultság nélkül állíthatjuk, hogy Ajtics-Horváth Dezsőnek dec. 7-én a nyitrai vármegyeháza fényes napja volt, amit a nagy csend és figyelem is bizonyított, melylyel érdekes beszédét még a liberálisok is végighallgatták.

Korcsmai hang a vitában.

Ajtics-Horváth Dezső beszédének ellensúlyozására személyes kérdés címén ismét gróf Esterházy János szólalt fel és a következő személyes gorombaságokat és durvaságokat mondotta, melyeket minden kommentár nélkül történeti hűséggel az alábbiakban közlünk.

Gróf Esterházy János: Ajtics-Horváth Dezső képviselő ur felemlítette, hogy gróf Tisza Istvánnak az eljárása a jövő szempontjából veszedelmes precedenst alkothat. Én azt gondolom, hogy a jövővel való rémitgetés nincs helyén, mert mi nem fogadtunk celibátust, mi nem fogunk olyan gyerekeket . . . (itt egy olyan kifejezést használt, melyet lehetetlen visszaadni) akikben az alkotmány iránt olyan gyenge tisztelet lenne. (Zajos felkiáltások az ellenzéki oldalról. Rendre! rendre! de a rendreutasítás elmarad.)

Dr. Franciscy Lajos: Tartsa tiszteletben a hely méltóságát, kikerjűk magunknak, hogy ön itt ilyen korcsmai hangot használjon. Kérem a főispán urat, utasítsa rendre a szónokot. (A rendre utasítás elmarad.)

Gróf Esterházy János: A vita hevében böktem ki a kifejezést, bocsánatot kérek, visszavonom. Egyébként nem tudtam, hogy az uraknak (már t. i. a közgyűlésen jelen volt papoknak) a saját becsületükről olyan alacsony véleményük van. (Viharos felkiáltások: Rendre! rendre! A főispán most is süket marad.)

Dr. Franciscy Lajos: Sérteni valakit, a sértést visszavonni és egy lelegzet után újra sérteni: nemtelen dolog.

Gróf Esterházy János. Bocsánatot kérek, azt is csak úgy mondtam az indulat heve alatt, visszavonom. Különbben nem lehetetlen, hogy a bizottsági tag urak (Franciscynak) az ellenzéki kedése talán hamarabb, mint gondolná, véget fog érni, mert tehetünk róla a felsőbb hatóságnál. (Leirhatatlan zaj és „Eláll” kiáltások.)

Dr. Franciscy Lajos: Fenyegetése épp oly nemtelen, mint egyéb sértései.

Ez maga az incidens. Olvasóinkra bizzuk annak megítélését, lehet-e ezek után komolyan venni gróf Esterházy Jánost? A magunk részéről csak annyit jegyzünk meg, hogy az a fenye-

zasztóságokat csinált, maga is szegyenkezve beismerte, hogy feladatát nem tudná megoldani. És ime ma este, eljön ön, mint az ég küldöttje festő uram, — bocsássá meg, hogy más címzés híján így szólítom — és itt állok, és kérem: segítsen szükségünkben.

Hansen Pető mély gondolatokba merülve állt a doktor előtt. A doktor sunyi módra pislogott rá oldalvást.

„Lássá, első a gyermekkor, — az iskola — az első bál.”

„És e közben a táncóra a tanácsteremben!” Vágta közbe meggondolatlanul a festő.

„Igaz — a táncóra!” mondá a doktor hideg vérrrel „nos — hogy lesz? Különbben sokkal élénkebb képzeletterővel bír, semhogy a sorrendet s kivittelt magyaráznom kellene! Szellem veszes észre valamit? E szavaknál bizalmasan tette kezét a hős vállaira s kaján mosolylyal, bizonyos jó kedélyű csalafintasággal pillantott Hansen arcába, úgy, hogy annak is önkénytelenül mosolyognia kellett.

„Ugyan valljon az egyszer!” tette hozzá a Doktor, „Ön bizonyára ismerte a bájos Katát? Nekem megmondhatja bátran; egész nyíltan bevallom magának, hogy egy időben én is egy nagyon helyes kosárkát kaptam tőle — tisztelettel,

melyet gróf Esterházy János használt, jellemzi a személyeket, a viszonyokat és a helyzetet. Megemlítjük még, mint szintén igen jellemző tény, hogy gróf Esterházy azon a napon, melyen fentebb leirt szerepét végig játszotta, a nyitrai püspököt, valóságos belső titkos tanácsossá való kinevezése alkalmából, egy képes levelezőlapon üdvözölte, jöllehet ugyanakkor csak néhány lépésnyire lakott a püspöki vártól.

A viharos végű vita után maguk a liberálisok névszerinti szavazást kértek Szulyovszky indítványa felett, hogy a szavazás számarányával dicsekedhessenek. Inkább szégyenelhetnek magukat.

Bende Imre püspök ur kitüntetése.

Bende Imre püspök urat az apostoli király titkos tanácsosává nevezte ki. Nagy cím, jelenleg már gyakorlati jelentőség nélkül. Mert ha a királynak tanácsra van szüksége, azt sajnos, nem mindig titkos tanácsosai adják, s viszont kénytelen elfogadni tanácsot olyanoktól, akik nem mindig titkos tanácsosok. Ez a demokracia hódítása a monarchiával szemben, a melyet én, a nép fia, ellenzéki hirlapíró létemre sem tudok feltétlenül helyeselni. De ez nem tartozik ide.

A magas cím a királyi kegynek megnyilatkozása ujabban a kormány szűrő szitáján keresztül. Innen van, hogy ki előbb, ki később juthat annak birtokába. De én még régi hagyományos jelentőségében veszem, midőn az apostoli király, politikai tényezők kifejtett ellengőze nélkül, adományozta azt olyan alattvalóinak, kiket jóhajlamainak kiváló jelével elhalmozni akart. S mint ilyet fogadjuk mi most mindnyájan, aggastyán főpásztorunknak ezen királyi kitüntetését: jöllehet szívünkben megadtuk neki azt régen, amit a királyi kegy most adományozott neki.

Bende püspök ur későn szokott fatisfációt kapni. Távozását végtelenül sajnálták Besztercebányán. Még évek múlva is hallottam odavaló egyének-től ezt őszintén hangsúlyozni. Nyit-

rokonszenvvel s barátsággal bearanyozva — de kosár volt mégis! Nos? hogy állunk? Talán műtermében akad szinte egy ilyen kosárka, beporolva, félig elfeledve? de mégis itt?

„Nem,” mondá Hansen Pető nyájasan, „nem kedves doktor úr, az nálam nem található! ti mindannyian — és hogy a ki ismerte, meg is szerette, azt fölösleges mondanom. Igen, én bevallom önnek, hogy a visszaemlékezés e kedves leánykára leginkább arra szót vesztegetnem, önt arról biztosítanom, hogy szívemet, lelkemet, festékeimet, esetemet s mindenemet, még éjszakámat is szívesen feláldozom, csakhogy az estelyt minél fényesebbé tehessek. Adja elő a képeket, jegyzeteket és hagyjon magamra; mindent megteszek, a mi tehetségemben áll!”

Kivette a papírsomót a doktor kezéből s majdnem erővel kitessekelte azt a tereméből.

A doktor megelégedve távozott, fütűrészve ment végig az utcán, közbe-közbe e gondolatokkal: „Ha ez tíz évvel előbb jön, akkor akadt volna férj Turandot-uk számára.”

Az éj elmúlt, s azt pompás, harmattól ragyogó, napsugaras regg váltá fel, — az idő is mintegy résztvenni látszott a városnak, a szép Katát illető általános hódolatában.

(Folyt. köv.)

rára jövet, sokan tán tétovázva néztek az érkező elé, de ő aggkorának bölcs mérsékletével meghódította kivétel nélkül mindnyájunkat; szeretetének melegével magához emelte papságát, mint csak kevesen teheték elődei közül.

Semmitől sem irtózom annyira, mint a hízélgéstől, különösen magas felebbvalóm iránt, de nézzetek szét széles Magyarországon, van-e püspök — talán az egy Majláthot kivéve — akihez kevesebb elfogultsággal, több bizalommal fordulnának papjai, hivei, mint Nyitra ősz főpásztorához. A püspök-atyánk nálunk nem konvencionális szólásmód, az nem is bizonyos tartózkodó hüvös tiszteletnek, hanem évről évre intenzivebb jelleget öltő fiu szeretetnek kifejezése, mely az aggkor haladásával egyre fényesebb disz sugárt von feje köré. Mindenesetre olyan eredmény mely bármely főpásztornak ambícióját képezheti alárendeltjeivel szemben.

Éppen ezért az ő kitüntetése a mi örömünk, az ő emelkedése a mi büszkeségünk: miért is kívánjuk, hogy új magas rangjában lelki fiainak meleg szeretetétől istápolva még sokáig örvendhesen a királyi kegy sugarának!

A központi papság még az nap kedden, midőn a kinevezés a hivatalos lapban megjelent, sietett a főpásztor testületileg üdvözölni a káptalan vezetése alatt, köztök gr. Batthyány Vilmos is, kinek kinevezése ugyanaz nap jelent meg. A papság üdvözlését Bende püspök urnak Venczell Ferenc — al. püspök tolmácsolta a következő igazán átértett szavakkal:

Nagymélt. és főtiszt. Püspök ur, pápai trónálló val. belső titkos tanácsos, kegyelmes főpásztorunk és atyánk!

A legnagyobb örömmel ertesülünk arról, hogy a Nagyméltóságod e napokban ő császári és apostoli királyi felsége legkegyelmesebb urunk és királyunk által belső titkos tanácsosává lett legkegyelmesebben kinevezve. Ebbeli örömtől rebeső kebellet sietünk ma Nagyméltóságod mint főpásztorunk és atyánk kegyes színe elő, hogy e fölött fiui örömeinknek Nagyméltóságod előtt nem csak kifejezést adjunk, hanem teljes szívünkkel ez új méltóságban Nagyméltóságodat üdvözölhessük; és pedig annál örömteljesebben, mert ezen kitüntetésben nem csak Nagyméltóságodnak az egyház és haza iránti gazdag érdemeinek, és nemes atyai szíve számos jó tetteinek legmagasabb elismerését látjuk, de Nagyméltóságod, mint kegyes főpásztorunk személyében, egyszersmind az egyházmegyénknek ez által való kitüntetését is szemleljük. Miért is teljes szívünkkel kerjűk, hogy ezen fiui hódolatunkat kegyesen fogadni méltóztassék a mindenható ur Istent pedig arra kerjűk: hogy Nagyméltóságodat ezen új kitüntetésben és méltóságban mindnyájunk öröme még igen sokáig a legjobb erőben és egészségben tartsa és éltesse. Eljen! Eljen! Eljen!

A püspök ur mélyen meghatva körülbelül a következőket mondá: Szívem mélyéből köszönöm azon mély szavakat, melyekkel ő méltósága a központi papság jókivánatait kineveztetésem előzetes tudomásvétele alkalmával kifejezte. Ha az egyházmegye papsága ez által ki van tisztelve és a kinevezetésnek örül, úgy nekem is örömet okoz. A legszebb cím, amit már régen kaptam a „tiszteendő lelkiatya” ezt az Isten adta, a többi úgy is csak az emberek találtak ki. Arra törekszem, hogy erre a tiszteletre méltó legyek, de nemcsak e tiszteletre, hanem szeretetre is, ezt kívánom, azért maradjunk egyetértők, maradjunk egyek a szeretetben, melyre manap oly nagy szükségünk van. Eddig iparkodtam mindenkinek jót tenni, amennyire az emberek között lehet mindenki kedvére tenni; szerettem és szeretni fogom papságomat és ezen szeretetben egyesülve ismételtén köszönöm szíves megemlékezéseteket, s kérem önöket imádkozzunk egymásért.

A püspök ur azután mindenkit megcsókolt mély benyomást keltett, midőn az ősz főpásztorhoz a jövendő utód, Batthyány gróf közeledett.

Hogy mily széles körökben keltett visszhangot, mi sem bizonyítja jobban, mint az üdvözlők ama hosszú sora, melyet helytörténeti szempontból itt megörökítettünk.

Szívem melyéből örvendve legmagasabb kitüntetésed fölött hódolatteljes üdvölközéseim fejezem ki és kérem a mindenhatót, hogy állandó gazdag kegyelmet árássa Excellenciádra Forster Gyula.

Nagy örömmel szolgál őszinte szerencsekívánataimnak kifejezést adni

Báró Wodianer.

Valóságos belső titkos tanácsossá történt legkegyelmesebb kinevezetése alkalmából fogadja Excellenciád őszinte tisztelem és régi barátságunk érzelmeitől indítva benső jókívánataimat

Berzeviczy.

Kegyelmes bérmaapjának a fejedelmi kitüntetéshez szívből gratulál hálás bérmafia

Mayer Béla.

Belső titkos tanácsossá történt legkegyelmesebb kinevezése alkalmából mély hódolattal üdvözlő Excellenciádat

Várady osztálytanácsos.

Kitüntetésed alkalmából fogadja Excellenciád legmelegebb üdvölközéseim kifejezését

Falk Miksa.

Fogadja Excellenciád szívből fakadó üdvözlő tisztelem legfelsőbb kitüntetéséhez

Vaszary Kolos, bíboros.

Legőszintébb örömmel üdvözlöm Excellenciádat

Kohl Medárd.

A magas kitüntetés alkalmából fogadja legőszintébb üdvözlő tisztelem

Kuncz Adolf.

Őszinte üdvölközéseim ad multos annos!

Lehoczky.

Örömmel üdvözlő méltón megérdemelt kitüntetésed alkalmából régi tisztelő és híved

Rakovszky István,
állami számvevőszék elnöke.

Fogadja kedves urambátyám a magam és családomból legőszintébb szerencsekívánatait

Vértessy Géza.

Kérem Excellenciádat fogadja kegyesen legőszintébb szerencsekívánataim

Dr. Müller Kálmán.

Kegyelmes uramat oly méltóan ért fényes legfelső kitüntetés alkalmából Excellenciádnak hódolatteljes szerencsekívánatait küldi

Flatt Viktor és családja.

Legfelső kitüntetésed alkalmából fogadja szerencse kívánataim

Petróczy.

A valóságos belső titkos tanácsosi méltóság elnyerése alkalmából őszinte örömmel és tisztelettel fejezem ki gratulációm kívánva, hogy az isteni gondviselés még sokáig tartsa meg Excellenciádat egyházmegyéje és vármegyénk üdvére

Osztrólczy Géza,
Trencsénvármegye főispánja.

Belső titkos tanácsossá történt kinevezetése alkalmából szívélyesen üdvözlő tisztelő híve

őzv. Gróf Hunyady Lászlóné
szül. Csáky Sarolta grófné.

Legfelsőbb kitüntetéséhez polgárságunk nevében is lelkesült örömmel gratulál

dr. Hegedüs Aladár,
polgármester. Baja.

Az egyház és haza körül szerzett nagy érdemeinek elismerésül belső titkos tanácsossá történt legmagasabb kinevezetéséhez kérem fogadja örömteljes és legmélyebb üdvölközéseim. Adja az ég hogy Nagyméltóságod főpásztori nemeslelkű működése ezen új méltóságban is még soká érvényesüljön

Palkovics József, altábornagy.

Fogadja Nagyméltóságod legmagasabb kitüntetésed alkalmából hódolatteljes szerencsekívánataimnak mély tiszteletű kifejezését

Chudovszky Géza,
rózsahegy kir. ügyész.

Legfelsőbb kitüntetéséhez fogadja tiszteletteljes őszinte szerencsekívánataim

Báró Hornig Károly,
veszprémi püspök.

Fogadja Nagyméltóságod legmelegebb szerencsekívánataim

Gróf Apponyi Lajos és neje.

Fogadja Excellenciád a nagyon kiérdemelt legfelsőbb kitüntetéséhez tiszteletteljes szerencsekívánataim

Gróf Batthyány Tivadar és neje.

Fogadja Excellenciád legőszintébb szerencsekívánataimnak mély tiszteletű kifejezését

Gróf Nyáry Beláné, Pozsony.

A legmagasabb királyi kitüntetésnek szívből örvend

Szalay Ödön, Pozsony.

Őszinte szívből gratulál

Lobmayer és családja
(kir. főügyész. Szegeden.)

Immaculata előnapján mélyszéges szíves hódolattal köszönti hön szeretett Nagyméltóságú püspök atyját

dr. Teszelszky József,
bittsei esperes pleb.

Nagy örömmel gratulál a kitüntetéshez

Rakovszky Géza, Kocsóc.

Legmagasabb kitüntetésed alkalmából változatlan tisztelettel üdvözlő

ifj. Justh György,
(thuróci főispán.)

Tiszteletteljes őszinte kívánata és üdvözlő tisztelem kegyes fogadását kéri

Darányi Ignác,
(volt földmiv. minister.)

A pannonhalmi konvent hódoló tisztelettel üdvözlő Excellenciádat belső titkos tanácsossá történt legkegyelmesebb kinevezetése alkalmából és Isten szent áldását kéri drága életére.

Vojnits Dóme, pannonhalmi perjel.

A királyi kegy megnyilvánítása alkalmából fogadja Excellenciád kegyesen szerencse kívánataim

Szabó Károly, kir. tanácsos,
Sopronvárm. tanfelügyelője.

Őszinte szívből fejezi ki szerencsekívánatait és az Isten áldását kéri Excellenciádra

Kollár Lajos,
(ügyvéd Budapest.)

Örömdetes legfelsőbb kitüntetésed alkalmából fogadja kérem kegyelmes Uram tiszteletteljes üdvölközéseim

Városvy Gyula,
székesfehérvári püspök.

Legfelsőbb kitüntetésedhez fogadja lelkes örömmel küldött legmelegebb üdvözlő tisztelem

Fehér Ipoly, főpát.

Hódoló tisztelettel üdvözlőjük Excellenciádat legfelsőbb kitüntetésed alkalmából

Besztercebányai székeskáptalan.

Fogadja legőszintébb örömmel megérdemelt kitüntetésedhez üdvözlő tisztelem

gróf Josipovich Imre,
(volt horvát minister.)

Titkos tanácsossá történt kinevezése alkalmából fogadja Nagyméltóságodat tiszteletteljes üdvözlő tisztelem mellett őszinte szerencsekívánataim

Tallian Béla.

Fogadja kegyelmes Uram legmélyebb tisztelettel párosult hódolatteljes üdvölközéseim valóságos belső titkos tanácsossá történt legkegyelmesebb kinevezetésének örömdetes alkalmából. Kérem az eget urát, hogy Excellenciádat, az apostoli főpásztor, a nagy hazafit a legjobb testi, lelki épségben még számos éven át tartsa és éltesse! Hódolatteljes kezesközzel

Dr. Lányi József,
(lekéri apát.)

Legfelsőbb kitüntetésed alkalmából fogadja Nagyméltóságodat őszinte legjobb kívánataim

Szabó János,
számosujvári püspök.

Legmagasabb és már nagyon régen és bőven kiérdemelt kitüntetésedhez igaz híve örömmel gratulál és szívből kívánja, hogy magas méltóságát még sok számos éveken át boldogságban és jó egészségben élvezze

Dr. Sélley Sándor,
ministeri tanácsos.

Fogadja Nagyméltóságod titkos tanácsossá történt kinevezetése alkalmából tiszteletteljes üdvözlő tisztelem s örömmel kifejezését. Isten adjon boldogságot, hosszú életet az új méltóság viseléséhez Nagyméltóságodnak

Sándor János, államtitkár.

Fogadja Excellenciád a legmagasabb kitüntetés alkalmából a magyar lazaristák hódolatteljes üdvölközéseim

Medits Nándor.

Belső titkos tanácsosi méltóságában hódolatteljes tisztelettel üdvözlő Excellenciádat

dr. Tilles Béla (Besztercebánya.)

Legfelsőbb kitüntetésedhez fogadja üdvölközéseim

Hohenlohe-Mailáth hercegné.

Legfelsőbb kitüntetésed alkalmából szívből üdvözlő Excellenciádat

István Vilmos,
szombathelyi püspök.

Azonkívül üdvözlő tisztelem: Szalay Ödön, Pozsony, Nyitra város tanácsa, Várady Károly alezredes Nyitra, Sándor Géza törvényszéki elnök a kir. ügyésszel és járásbíróval, Schultheisz ezredes, Besztercebánya, őzv. gróf Hunyady Lászlóné Bpest, dr. Hegedüs Aladár bajai polgármester, Szorzon Ernő Pozsony, Miassin Jakab Szabadka, Trencsénvármegyei általános tanítótestület elnöksége, Münnich Aurél, orsz. képviselő, dr. Wlassich Gyula, Pongrácz Kálmán, Perczel Dezső a parlament elnöke, gróf Batthyány Béla, Rostaházy Kálmán, Ganóczy Flóris Székesfehérvár, Jándi Bernardin Pannonhalmi, Lovag Chvalibugovszky Sándor, Nyitrai kath. legényegylet, Lóskay Gábor, dandárparancsnok és neje, Hegedüs Edé, huszárnagy, Szecsuányi Vilmos, gróf Zichy Nándor, Pirchala Imre, főigazgató, dr. Kramolin Viktor, dr. Janits Imre.

A nyitrai közp. papság tisztelgése gróf Batthyánynál.

Tegnap, dec. 11-én tisztelgett a káptalan és a közp. papság a jövendő püspöknek, gr. Batthyány Vilmos urnál Venczell Ferenc vál. püspök a következő beszéddel üdvözlötte:

Méltóságos gróf püspöki coadjutor ur!

Már több napja el volt híresztelve, sőt egy-két nap előtt már a hivatalos lapban is megjelent az a hír, miszerint Méltóságodat ő császári és királyi apostoli Felsége ő nagyméltósága kegyelmes püspök urunk mellé püspöki coadjutornak utódlási joggal legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott. A dolgok rendes sora azt kívánta volna, hogy a kormány e kinevezésről Méltóságodat értesítvén, egyúttal a káptalannak is tudomására hozza azt, a melynek Méltóságod tagja. Miután ez mindeztideig nem történt meg, nem vártunk tovább, hanem megjelentünk Méltóságod előtt, hogy ezen kinevezés és kitüntetés fölött érzett örömünknek kifejezést adjunk és Méltóságodnak gratuláljunk, örömünknek adunk kifejezést, első sorban azért, mert e kitüntetés által a káptalan is kitüntetve lett, melynek Méltóságod egyik kiváló tagja, de örvendünk e kinevezésnek, mert Méltóságod jószágos szíve, magas társadalmi állása, jeles erényei kezeskednek arról, hogy Méltóságod ezen állásában egyedül Isten dicsőségére, az egyház és haza javára, papsága és hívei öröme, szegény egyházmegyénk dicsőségére fog működni. S mivel ehhez Méltóságodnak életre és erőre van szüksége, kívánjuk, hogy a jó Isten adjon erőt és tartós egészséget. Isten éltesse sokaig. Éljen!

Gróf Batthyány elrészkenyült hangon körülbelül a következőket mondotta:

Méltóságos és Főtisztelendő címzetes Püspök ur, Méltóságos, Nagyságos és Főtisztelendő urak!

Az imádkozó isteni gondviselés hozzájárulása, sőt vezetése nélkül semmiféle történik a világban; még kevésbé az ő szent, egyedül üdvözítő egyházában; ezen imádkozó vezetés kifürkészhetlen tervéhez tartozónak hiszem, ő szentsége a római pápa előleges beleegyezésével és hozzájárulásával, ő felsége apostoli királyunk által nyitrai segédpüspökké utódlási jogai eszközölt legkegyelmesebb kinevezetésemet.

Nincs mit csodálkoznunk az Ur Isten e végzésén; mert gyakran epen a gyengéket választja ki szent céljainak elérésére tiszta tudatában vagyok gyengeségeimnek, sőt hibáimnak, de erős az elhatározásom, hogy ezentul meg-

kettőzetett éberseggel vigyázzak magamra és a hibákat kerüljem, a keresztény és papi tökéletességre törekedjem, nehogy a jószágos Isten szándékát megghiúsítsam.

Imádkozni fogok és szeretetteljesen kérem a méltóságos, nagyságos és főtisztelendő urakat, hogy ájtatos imádságaikat egyesítsék az enyimmal és kérjük együttesen a jószágos Istent, hogy új és felelősségteljes állásomban minden igyekezetem az ur Isten dicsőségének terjesztését, saját lelkiüdvöm és mindnyájunk lelkiüdvő gondozását, anyaszentegyházunk felmagasztaltatását és édes hazánk felvirágoztatását ne csak célozza, hanem sikeresen előmozdítsa is.

Nemkülönböztetve imádkozunk kegyelmes főpásztorunk drága életeért, hogy őt az Ur Isten szeretett egyházmegyénk javára és mindnyájunk igaz örömeire sokáig éltesse. Részemről legnagyobb készséggel ígérem, hogy minden igyekezettel azon leszek, hogy ő excellenciája terhein könnyítsék és drága életének meghosszabbításához ezáltal is hozzájáruljak. (Hosszu eljenzés.)

Méltóságos püspök nagyprépost urak, nagyszabású és engem módfelett kitüntető üdvözlését hálás szívvel köszönöm és valamint ő neki, ugy a többi jelenlevő, méltóságos és nagyságos káptalani uraknak megfogadom, hogy ugy a nagytekintélyű testület, mint annak egyes nagyérdemű tagjai iránt, mindig kiváló tiszteletet tanusítani, és a kartársi önzetlen szeretetet fokozottabb mérvben viszonzni fogom. Az üdvözlésemre megjelent főtisztelendő uraknak az eddig is irántam tanusított nagyrabecsült ragaszkodásukért igaz szívből eredő köszönetet mondok és a kilátásba helyezett becses rokonszenveket benső rokonszenvennel mindig őszintén viszonzni akarom. Isten szent áldása legyen mindnyájunkon és az ő dicsőségére irányuló szent törekvésünkön. A melyen tisztelt urak éljenek!

*
Az új püspök a paptársakat egyenkint megölelte és megcsókolta. Jó testvér volt; biztosíték, hogy jó püspök lesz.

Ujdonságok.

A magasztos nap után. Decz. 7-én a déli és esti harangszókor megkondultak a templomok tornyai az összes harangok jelezve a nagy nap közeledtét, az Immaculata 50 éves jubileumát. Nyitrávárosi katolikus közönsége méltó ősei buzgalomához. Az Immaculata ajtatosságokat lélekemelően látogatta. A szekes egyházbán az ünnepi szent misét kegyelmes püspök Atyánk mondotta, teljes főpapi segédlettel. Szent mise előtt az ünnep jelentőségét ekes szavakkal és meggyőző érvekkel ecsetelte Dr. Csippék Sándor apátkanonok ur a nála megszokott ékeesszóval. Szent mise után a kegyelmes ur apostoli áldást osztott s az ajtatosságot ünnepélyes Te Deum-mal zárta be. Különösen az irlalmas nővérek templomát keresték fel, mely oly kedves ajtatossági helye a nyitrai intelligentiának. Dr. Franciscy Lajos úr bevezető szónoklata meghatotta a templomot megtöltő nagy közönséget, a hatása csak a szerdai napon látszott meg, midőn százával keresték fel a gyónató székeket. Az esti ajtatosság alkalmával a templom mindig megtelt. Magán az ünnepen fényárban ragyogott a Szt.-Szűz szobra, szép virágok változatos koronái között. Az ünnepi szent misét Mihálik József apátkanonok úr mondotta, alatta a felső leányok művészi dalaikkal emelték az áhitatot. A nagy ünnep délutáni vecsernyével ért véget ünnepélyes Te Deum-mal.

Fülöpp Alajos †. Ezerek kísérték utolsó útjára résztvevő szívvel Nagy-Tapolcsány városának több mint egy évtizeden át volt derék, önzetlen biráját Fülöpp Alajost. F. hó 2-án szélhűtés érte, rögtön gyógykezelés alá vették, de a halált föltartóztatni nem lehetett, újabb hűdési roham oltott a ki életét f. hó 4-én élete 67. évében. A boldogult Léván született, fiatal korában került Nagy-Tapolcsányba ahol becsületes jellemessége által kivívta polgártársai önzetlen szeretetét, s tevékeny munkássága és takarékosága által családját jó módba helyezte. Minden jótékonyági, felebaráti egyesület tagja volt a szegények segély

nélkül nem mentek el tőle, azért polgártársai egyhangú lelkesedéssel birájukká választották. Nem volt ő a hatalom vak eszköze, azért a főszolgabírákkal, nem egyszer ellentétbe helyezkedett, így történt hogy már 1893-ban a volt birót nem is jelölte a főszolgabíró, s ekkor azonban a polgárok lakásáról vállalkon behozták a boldogultat, s addig éltették, míg a tehetetlen főbiró egyhangulag megválasztott községi biróvá jelentette ki. Politikában ugyan a liberálisokkal tartott, mert a Stummerék lekötöleztette volt, de azért vallásos ember maradt, polgártársai sokat tanulhattak tőle. Vele sirba szállott Nagy-Tapolcsány utolsó független keresztény birája. Nyugodjék békében!

A kath. kőmives egyesület közgyűlése. Nov. 27-én a tagok élénk részvétele mellett látogatott közgyűlést tartott a kath. kőmives egyesület. Jeszenszky Alajos apátkanonok, egyleti elnök ur megnyitó beszédében józanságra, munkásságra, vallásosságra, egymás iránti testvéri szeretetre és az egyleti helyiség gyakori látogatására intette a tagokat, hogy a téli hónapok beálltával vallásos és hasznos könyvek olvasása, felolvasások meghallgatása, és egyéb hasznos tudnivalók elsajátításával magukat kiműveljék, hogy ugy az egyháznak hű fia, valamint a hazának hasznos polgárai válhassanak — továbbá kegyeletes szavakkal parentálta el az elhunyt világi elnököt Herverth Antal építész, s végül beszámolt az egyesület tevékenységéről, mely működés humanus alapokon fekszik, s önképzés mellett nádfonással foglalkoztatta tagjait, melyből 200 korona tiszta jövedelem folyt be. Világi elnöknek egyhangulag és nagy lelkesedéssel Mayer Károly építész-mérnök urat választották meg, ki erről, küldöttsegileg értesítetvén, a benne összpontosult bizalmat köszönettel elfogadva, s a tagokat munkásságra és szorgalomra buzdítva pártfogásáról s jó indulatáról biztosította az egyesület. Lelkesedést keltett a tagokban ifj. Tomashek János építész ur, a ki már többszöri megjelenésével az egyesületben a kőmivesek közt, a keresztény socializmus elvét tetteleg is bizonyította, s megígerte, hogy ugy ő, mint a többi nyitrai építész urak, ezentúl többször fogják megjelenni a kath. kőmives egyesületben; a jelenlevők az egyleti életrealizációt méltatva, lelkes hangulatban oszlottak szét.

Immaculata ünnepélyek. A nyitrai nagyobb papnöveldeben. Az Immaculata 50 éves évfordulója alkalmából az egyház reményteljes virágai, a növendékpapok kegyeletes ünnepély keretében rótták le a hódolatukat. Ritkán lát ily sok vendéget a szeminárium, a nagy termet nagy előkelő közönség töltötte meg, meglátogatta szeretett fiait kegyelmes püspök Atyánk is; az egyházmegye sok reményre jogosító coadjutora, az egész káptalan és sok előkelőség. A közönség sokat várt, és várakozásán felül élvezett is. Az ünnepély összeállításra mesteri kezekre vall. Riszner Gyula IV-é. növ. pap egy jól összeállított beszédben rámutatott arra, hogy a mai kor tévelyei közt csak az Immaculata és vele kapcsolatos dogmák öszszége, a keresztény katolikus vallás adhat boldogságot. Meggyőző érvei, ügyes előadása, helyesen megválasztott gesztusai, a melegen átértett hangléptéssel előadott szónoklata zajos tapsokat aratott. Zsided Gusztáv sz. Mária-ról nevezett kongregációk a XIX. században" címen érdekfeszítő, az ünnep keretét kiemelő, és tényeivel buzdító felolvasásában a közönség teljes elismerését vívta ki. Dr. Franciscy Lajos elnök úr a distingvált nyelvezettel, mesteri hasonlatokkal, a magas szárnyalású gondolatok ügyesen összeállított csoportjával mutatta ki a szemináriumok nevelésében az Immaculata szerepét. Nem feledhetjük el az ügyes szavakat, és a precize előadott ének és zene-számokat, melyek arról adnak tanúságot, hogy a tanulmányai által nagyon is igénybe vett ifjúság nemesen és kellemesen szórakozik, foglalkozik a szívet nemesítő művészettel: a zene és énekkel. Kegyelmes Püspök Atyánk meglepő leereszkedésével intette jövendő papjait, hogy nehéz hivatásukra buzgón készüljenek. Zajos helyeslés követte ezen apostoli szavakat, s a közönség egy élvezetes ünnepély emlékeivel hazatért.

A katolikus kör Immaculata ünnepélye. Amint mult számunkban már jeleztük, a kath. kör ma, vasárnap dec. 11-én délután 5 órakor tartja a Szepőlétlen Fogantatás jubileuma alkalmából ünnepélyét, a mely iránt általános érdeklődés mutatkozik. Megjelenését megígerte Püspök úr Ó Excellenciája is, nemkülönböztetve a káptalan tagjai. Vendégek szívesen láttatnak. Meghívók nem lettek kibocsátva.

Immaculata ünnepélyek a zsolnai püsp. árvaházban. Az ünnepélyek sorozata már vasárnapon, dec. hó 4-én kezdődött az óvoda nagytermében rendezett színelőadással. A leányiskola világi tanítónője Bozmanszky Paula k. a. testvérel, Bozmanszky Amalia k. a.-al, továbbá Kiss Mariska árv. n., Bicsovszky Mariska VI. o. t., Párma Stefánia VI. o. t. közreműködésével előadta az Erdősi Károly által írt alkalmi „Ünnepi képet”, melyet mély áhitattal hallgatott végig a nagyszámú distinguált közönség, a melyben ott volt az áll. főreáliskola tanári karának több tagja is. Gáli József árvaházi hitoktató alkalmi beszéde után térdre hullva mondták el a jelenlevők a jubileumi imát az Immaculata gyönyörű szobra előtt. Az ünnepélyek fénypontját a dec. 8-án tartott ünnepélyes ist. tisztelet képezte, a melynek elején a Mária-gyermek új szép zászlóját, a végén pedig az Immaculata-szobor számára Párisból rendelt gyönyörű kis koronát szentelte meg az intézet hitoktatója az ifjúsághoz intézett alkalmi szavak kíséretében, mire a Magnificat megható hangjai mellett az Immaculata-szobor megkoronázása fejezte be az ünnepélyt. Este a rózsafüzértársulat tagjai egő gyertyával kezükben körmenetet tartottak a zsolnai piacon diszlo renovált Immaculata-szoborhoz és Mária-dallal az ajkukon bevonultak a gyönyörűen kivilágított püsp. árvaház fényárban úszó szép templomába, hogy kegyeletüket rójják le a görögtemplom megvilágított remek Immaculata-szobor előtt.

A zsolnai áll. főreáliskola kath. ifjúsága által az 1904. évi december hó 8-án tartott Immaculata emlékünnepély tárgysorozata: 1. „Immaculata”. Szavalja Miksa Alderik V. o. t. 2. Ünnepi beszéd. Mondja az intézeti hittanár. 3. „A celli búcsú”, Endrődi Sándortól. Szavalja Kosztner Jenő IV. o. t. 4. „Az Immaculata tisztelete az egyházban, különös tekintettel hazánkra”. Előadja Spánik Gáspár V. o. t. 5. „Ave Mária” Rosty Kálmántól. Szavalja Kubicza József I. B. o. t.

Két Prohászka. Eddig azt hittük, hogy az egész országban csak egy dr. Prohászka Ottokár van, most bécsi tudósítónk értesít, hogy az esztergomi egyházmegyében is van kettő. A másikat dr. Szulyovszky Dezső fedezte fel. Dr. Szulyovszky Dezső nemrég megjelent a bécsi nunciushoz és Hollady Jenő, liberális kortesét pápai kamarási kitüntetésre ajánlotta, mert „ő ugymond egy második dr. Prohászka, akinek bokros érdemeit csak szerénysége mulja felül.” A nuncius titkárát egy beavatott férfihoz küldte, kinek információja alapján a feltételes ígéretről semmi sem lett. Nagyön épülünk Szulyovszky Dezső urnak pártfogásán, melyet ugy Esztergomban dr. Walter praelátusnál mint Bécsben kifejtett. — Lám, ti vidéki papok csak menjetek a liberális táborba, ott támogatásra számíthatok: míg ha a keresztény elvekért küzdök, itt csak szenvedés, ignorálás lesz oszállyrészetek. Még nagy szerencsének tarthatjátok, ha főbe nem költanának, mint nagy tapintattal kilátásba helyezte gróf Esterházy János az utolsó megyei közgyűlésen. Szulyovszky ur lapja csak legutóbb is leránt „Papok a politikában” című cikkében két néppárti tanárt, mert „politizálnak”, s ugyanekkor ő maga pápai kitüntetésre ajánl egy vidéki plébánost, mert neki politikai szolgálatokat tesz!

Egy elfeledett szobor. A nyitrai törvénytársi palota előtt felállítandó Szűz Mária szoborra e héten adakoztak Palóssy Géza 2 kor., X. Y. urnó, Nyitra 5 k., dr. Z. Lipcsei Nyitra 10 k., S. E. Nyitra 2 k., Dlhopole-ről „egy elfeledett beteg” harmadik adománya 2 kor., Miletz Mihály Nyitra 5 k., Kunst Margit k. a. F-Előfánth 2 k., Dr. O. E. Nyitra 20 kor.; összesen 48 kor. Hozzáadva a lapunk utolsó számában kimutatott 451 kor. 62 fillérhez, lesz 499 kor. 62 fill. Isten fizesse meg!

Nincs lélekemelőbb foglalkozás, mint e gyűjtést nyilván tartani. Előző számunkban egy iskolás kis lány, mint említettük, küldött a bátyjával 5 kor. A kis leány talán mamájától cukorkákra kapott hatosokból kuporgatta össze az adományt és felajánlotta a Szűz Mária szoborra. Hát nem lélekemelő ez? Az egyik adomány a lengyel határról jön egy falusi jegyzőtől, a másik Dolnja Tuzláról, Boszniából. Olvasóink között lesznek bizonyára többen, akik nem is hallották a nevet, hiszen lehet az ember művelt, anélkül, hogy tudja, hol van Dolnja Tuzla. — A harmadik egyenkint

küldi a téglákat a Szűz Mária szobra alapzatához, mikor teheti. Szóval minden héten friss új hajtás, a keresztény vallásos áldozatkésztségnek új hajtása. Olyan az, mint a citromfa a Garda-tó partján; minden héten friss gyümölcsöt hoz. — Egyik adakozása a másik példáján épül, mert hála Istennek az áldozatkésztség is ragadós ám, nemcsak a himlő. Szeretem én ezeket a kis آدمányokat nagyon. Ha 500 koronát összead ötszáz ember, akárki mit beszél az többet jelent, mintha egy nagylelkű Maecenas kivág egyszerre ezer koronát e célra és szobrája a többiekét hidegen hagyja. A tervezett szobor a mi tulajdonunk leendő minél többen vagyunk, annál jobb. *Ez a kisbirtokosok vallásos kegyeletének részvénytársasága.*

Hangverseny. Az általános benyomások tekintetbe véve a dec. 4-ki hangverseny várokozón felül sikerült, habár egyes számai nem állottak ki a versenyt január 6-ki hangversenyével, melyet összehasonlítani akarják a mostanit. *Szántó János* fiatal hegedűművész rokonszenves megjelenésével, ügyes, gyakorlott technikájával, az arnyalatok finom kezelésével, és a legfelsőbb hangok nehézzé, de tiszta kicsalásával a jelenlét műértők osztatlan elismerését és a közönség zajos tapsait vírtá ki. Különösen szép volt *Wieniauszky* Ábraudja Faust dalmű motívumai felett. Sok szép reményre jogosít a dec. 4-ki fellépés. *Sztraka Pius* úr fellépésével multja művészi sikereit előnyösen gazdagította, a várokozónak minden tekintetben megfelelt. *Hegedűs Adélka* hangja szép, csengő, a magasabb oktávban jobban cseng, az este kissé meghűlhetett, mert az alacsonyabb hangokat kissé fátolyozottan énekelte. Igen szép volt a „*Lekaszdták már a rétet*” című magyar népdal. És sokkal élvezhetőbb lett volna éneke, ha egyik másik jelenlét színházba nem illő folytonos csevegése nem zavarta volna a figyelmet. *Khon Rezsőné* úrnő szakavatottan kísérte Szántó úr előadását. *Tenczer Gyula* úr felolvasásában a közönséget kedélyesen megnevetette. Ezek szerint a jelenlét egy kellemesen eltöltött zenei estély emlékeivel távoztak.

Bócz Antal jubileuma. Szokatlan lélekemelő ünnepély folyt le a nyitrai törvényszéki palota esküdtzéki nagy termében f. hó 8-án. A törvényszék egyik derék tisztviselője, kiskéri Bócz Antal, elnöki irodavezető ünnepelte, illetőleg mások ünnepelték az ő 30 éves jubileumát, hogy a törvényszék kötelekében áll. A nagyszabású tárgyalótermet teljesen megtöltötte a közönség. A külön fentartott helyen az ünnepelt neje, továbbá Horváthy Imréné leányával, Ferenczi József tanár, dr. Fratrisk Kálmán, Hevera János, Huszár István kir. keresk. tanácsos, Metzger Ede, Örel Géza h. pénzügyigazgató, dr. Tóth János stb. foglaltak helyet. A prosceniumban a bíróság csaknem teljes számban, Török Vince, Palásti Vilmos, dr. Ehrenfeld Gyula, dr. Kremer Gyula, Simonffy Gyula, dr. Havel József, dr. Tejfalussy Béla, Linksz István, Kregózy József tvszéki bírák, dr. Csernyánszky Aladár kir. ügyész, Jureczky Iván, dr. Lopusny Ottó, Dröxler Róbert alügyészek, dr. Balsay József járásbíró, Gregor Kálmán, dr. Fischer Ede, Ujfalussy Ferenc albirák, azután következett a jeunesse doré, a nyitrai törvényszék fiatal jegyzői kara, joggyakornokok, telekkönyvvezetők, írások, kiket a kath. körből csaknem mind ismerünk. Ez az ifjuság, szalonruhában — egyébként az idősebbek is, — mint a fecskéfiók, a terem felső padjait foglalta el. Tizenegy órakor szlavnicai Sándor Géza tvszéki elnök, egész hivatalos formában megnyitotta törvényszéki teljes tanácsulást, melyen bizony azelőtt soha ennyien nem vettek részt. Sándor Géza elnök ur üdvözölte a vendégeket és a kartársakat, s röviden előadta az összejevetel célját és felkérte dr. Balsay József járásbíró, hogy egy küldöttség élén hívja be az ünnepeltet. — Néhány perc múlva — ha már törvényszéki stílusban irunk, megérkezett a — vádolt, akit 30 évi pontos és szorgalmas kötelességteljesítéssel vádolnak. Riadó eljenzés fogadta az összegyűlték részéről az érkezőt, kit nagyszámú tisztelőinek tömege valóságos meglepett. Az elnök ur melegen, minden affektált leereszkedés nélkül, őszintén szívből üdvözölte évek hosszú során át meghitt munkatársát, kiemelte ügybuzgóságát, pontosságát, odaadását hivatali működése iránt. — Sándor Géza urat többször volt alkalmunk hallgatni összekuszált büntügyekben mint elnököt, megcsodáltuk criminalista ügyességét, három nyelven

való teljesen egyforma jártasságát, eles megfigyelő tehetségét, és minden körülmények között higgadt, szinte páratlanul álló türelmes hidegvérét: de soha sem tűnt fel nagyobbak, mint mikor alantás tisztviselőjének elismerését, rokonszenvét, szeretetét fejezhette ki, mint a jelen ünnepen tette; mert szavaiból nem csupán a főnök rendszeretete, hanem az emberbarátnak meleg jó szíve is sugárzott felénk. — Beszéde után az ünnepelt szólalt meg köszönetét tolmácsolandó; de a máskor oly annyira energikusnak látszó tisztviselő csak néhány percig tudott megbirkózni érzelmeivel. A teljes számban megjelent intelligens testület annyira meghatotta, hogy az elérzékenyüléstől rövid szavak után csak némán könyözve rázta meg hálás köszönete jeléül az elnök s a közelebb állók kezét. — Ezután dr. Pazár Zoltán tvszéki bíró lendületes ünnepi beszédben méltatta a jubilans érdemeit és munkásságát. Előtrajzából kiemelte, hogy született 1846-ban Nagy-Apponyban és tanulmányai végzésével eleinte gazdasági pályára lépett, alkalmazva volt gr. Apponyinál, majd gróf Hunyadynál, végül Pécelen gr. Ráday Lászlónál, mignem 1874-ben a pozsonyi tvszékhez kineveztetvén u. a. év dec. 6-án tette le a hivatalos esküt, s 1888. óta a nyitrai törvényszéknek működik, jelenleg mint elnöki irodavezető. Különösen megkapó volt dr. Pazár ur beszédének következő pontja:

Lelki szemem elé varázslom az ifjút, a ki pályát választ s azon évekig szorgalmasan dolgozik; midőn tudatára jön annak, hogy életpályája hajlamainak nem felel meg, ott hagyja azt, új pályára lép s kezd új újból. Az ifjú kornak rózsás álmai tündérvárakat varázsolnak eléje, aranygyeget ígérnek, — s ő küzd lankadatlan buzgalommal, törhetetlen erővel ez álomképekért, fáradságot nem ismerve dolgozik s törekszik feléle. — s egyszerre a tündérmóknak, a légyaráknak vége, a hű remények rózsaszínű köde szétfoszlik s előtte áll a prózái valóság. Hány ember esik kétségbe égbetörő terveinek, reményeinek zátonyra jutásán, kány ember lesz elégedetlenné, világgúnylólóvá... Ő nem lett azzá, ő nem tört le. Az élettapasztalat szülte bölcsességgel nyugodott meg Isten akaratában és megelégedve azai a helylyel, melyet a sors az élet színpadán számára kijelölt, — dolgozott tovább...

Nagy igazság rejlett dr. Pazár bíró ur szavaiban, midőn ezeket mondá:

De hallgatással nem mellőzhetem, hogy van-e közéletnek azaz ága, van-e közművelődési jötekonysági vagy egyéb közérdekű mozgalom, melynek Bócz Antal ne volna — nem közkonatónja — hanem egyik legtevékenyebb vezérférfia? És bár közismert szerénységénél fogva sohasem tolja magát az előtérbe, a társadalom is elismeri tevékenységét és megadja néki azt a tiszteletet, azt a tekintélyt, a melyet megérdemel s a melylyel nagyon kevés pályatársra dicsekedhetik.

A meleg elismerő szavakat lelkes tüntetéssel honorálta a nagyszámú hallgató közönség, jutalmazva úgy az ünnepeltet, mint a szívekhez szóló szónokot. Az elnök még hálásan megköszönte a vendégek megjelenését s az ünnepelő közönség szétszórtott a jubilans és az elnök zajos eltelésével. A megjelent vendégek pedig azon benyomással távoztak, hogy csak önmagát becsüli meg ama főnök vagy azon testület, mely egyik szorgalmas tisztviselőtársának saját keretén belül ilyen fényes elismerést ad. — Magunk részéről Bócz Antal urat, mint a kath. kör választmányi felette tevékeny tagját, s mint lapunknak megalapítása óta önzetlen barátját szívünk egész mélyéből rokonszenvesen üdvözöljük.

Nyitra város virilistái. Városunk választás alá nem eső, legtöbb adót fizető városi képviselőinek 1905. évre érvényes névjegyzéke a következő. *Rendes tagok:* 1. Nyitrai székeskapitán 14825.83 korona. 2. Nyitrai takarékpénztár 14472.44 kor., 3. Nyitrai keresk. és hitelintézet

13192 kor., 4. Nyitrai hitelbank 12176 kor., 5. Nyitrai iparbank 9449 kor., 6. Bende Imre püspök úr O méltsga 8988.42* kor., 7. Nyitrai serfőző és maláta gyár r. t. 8730.45 kor., 8. Nyitrai népbank 7312.67 kor., 9. Engel József 4864.98 kor., 10. Back Ernő 4030.33 kor., 11. Dr. Kállai Ármán 2831.04* k., 12. Schiller Henrik 2579.38 kor., 13. Árpássy Imre 2429.08 kor., 14. Gerstl Gyula 2131.30 kor., 15. Mayer Károly 2051.08* korona. 16. Pongrácz Kálmán 1985.80* kor., 17. Herverth Antal † 1903.76 kor., 18. Özv. Rosenzweig Mórné 1827.87 kor., 19. Szirányi György 1790.50 kor., 20. Goldstein Vilmos 1738.09 kor., 21. Juhász Sándor 1732.44* kor., 22. Dr. Thuróczy Károly 1651.48* kor., 23. Nádassy Miksa 1514.40 kor., 24. Gróf Zamojszky Jenő 1508.12 kor., 25. Boxhorn Vilmos 1449.22 kor., 26. Dr. Gratzinger József 1435 kor., 27. Felsner Jónás 1415.16* kor., 28. Engel Bernát 1329.82 kor., 29. Braun Vilmos 1300.40 kor., 30. Aitner Ferencz 1296.01 kor., 31. Frischer Mór fiai 1286.92 kor., 32. Városi erdőbírókosságg 1285.28 kor., 33. Dr. Pachner Antal 1249* kor., 34. Dr. Láng Ferencz 1208.88* kor., 35. Kolecányi István 1200.28* kor., 36. Mérey Lajos 1135.96* kor., 37. Huszár István 1098.29 kor., 38. Neumann Jónás 1091.60 kor., 39. Seeber Vincze 1045.72 kor., 40. Kramer Adolf fiai 1029.91 kor., 41. Morton József 1025.66 kor., 42. Richter Károly 978.40 kor., 43. Juhász Bálint 975.60* kor., 44. Zobel Gyula 973.30 kor., 45. Dr. Bangha István 965.68* kor., 46. Salvendy Lipót 964.40* kor., 47. Löwy Károly 947.31 kor., 48. Özv. Stefkovics Ferenczné 942.81 kor., 49. Czeizel Gábor 940.20* kor., 50. Latkócy Imre 937.48* kor., 51. Goldberger Márk 935.20 kor., 52. Mercader Ede 929.82 kor., 53. Özv. Ottó Gusztávné 925.54 kor., 54. Egyházm. kegyes alapok 912.60 kor., 55. Pollák Izidor 904.30* kor., 56. Venczell Ferencz 902.40* kor., 57. Goldberger Izidor 896 kor., 58. Nerber Náderer Lipótka 879.54 kor., 59. Verő Dávid özvegye 875.80 kor., 60. Özv. Rolfesz Bernátné 871.77 kor., 61. Özv. Fürst Samuné 863.08 kor., 62. Hecht Jónás 862.21 kor., 63. Ifj. Kőek Antal 847.32 kor., 64. Tauszig Dávid 846.88 kor., *Póttagok:* 1. Nagy papnövelde 839.08 kor., 2. Baes-kady Károly 835.60* kor., 3. Hoff Izidor 829.77 kor., 4. Özv. Guth Rozália 820.21 kor., 5. Back Márk fiai 816.50 kor., 6. Tombor Kornel 807.24* kor., 7. Metzger Ede 799.96* kor., 8. Goldberger Miksa 789.50 kor., 9. Frankl Zsigmond 768.84 kor., 10. Dr. Weisz Vilmos 753.36* kor., 11. Vilberding Ferencz 747.57 kor., 12. Leszner Dávid 730.82 korona. A csillaggal jelzettek adója kétszeresen van számítva.

Köszönetnyilvánítás. A Szeplőtelen Fogantatás hitcikkelye kihirdetésének felszázados emlékére egy vidéki jószívű, és szerénységéből magát megnevezni nem akaró plébános úr a helybeli irgalmas nővérekhez az ünnep vigiliáján kiosztandó 2 zsák rozslisztet és 10 zsák burgonyát küldött. A jóságos Isten, ki egy pohár vizet sem hagy jutalom nélkül, fizesse meg ezerszeresen. A kiosztás dec. 7-én történt, öröm volt látni a lisztet és burgonyát haza cipelő gyermekek boldogságát. Azért a hálás gyermekesereg nevében ez uton is őszintén köszönetet mond a jószívű úrnak az intézet főnökőjé.

A vörheny pusztítása. A halál sohasem kedvesen látott vendég, de ha kaszájával sűrű rendet vág egy helyen, még iszonyatosabb lesz. Így pusztított egy nyitrai családban a mult napokban. A Pár-utcán egy *Mezőnyi* nevű cipész lakik ki 8 gyermekkel volt megaldva; családjában kiűtött a vörheny s egyszerre három gyermeke halt bele, nagy részvétellel temették el mind a hármat egyszerre f. hó 4-én. Mig jöttek haza a temetésről a negyedik is meghalt. A szegény család nagyon le van sújtva e nehéz kemény csapások között, két gyermeke most is beteg.

Kitűnő

minőségű

„Togo“

száj- és fogviz a fogak ápolására, jobbat nem ajánlhatunk.

Egyszeri próba meggyőz mindenkit. Használati utasítás mellékelve.

Kapható: EINCZINGER JÓZSEF és TSA fűszerkereskedésében Nyitra.

T. C. Tisztelettel értesitem, hogy **játékraktárt** rendeztem be. — Kérem T. c., sziveskedjék **bevásárlásait mihamarább** eszközölni, hogy **minél teljesebb választékot** feltalálni méltóztassék. Jó minőségű és jutányos **Verebély Géza.** árakról T. c. biztosítva, ajánlom magamat jóindulatu kegyeibe s maradok mély tisztelettel

Nyitrapereszlény ünnepe. Ritka szép ünnep folyt le e hó 8-án Nyitrapereszlényben, melyet már kora hajnalban mozsár dörgések jeleztek. Roszival Mihály ottani plebános buzgólkodása folytán az Immaculata jubileuma emlékeül ugyanis egy művészi kivitelű lourdesi sz. Mária szobor lett a templomban felállítva, melyet e hó 8-án áldott meg fényes segédlettel a mozsarak durrogása közt Méltóságos Dr. Roszival István pápai praelatus, esztergomi kanonok és nyitrai főesperes, a plebános nagybátyja — megható szavakban buzdítva a távolból is nagy számban megjelent híveket a bold. Szűz iránti tiszteletre. Az ünnepség után a hívek küldöttségileg köszönték meg a magas vendég fáradságát.

Országos zarándoklat a szentföldre. A jövő év tavaszán, 1905. március 4-én indul a legelső nagyobb zarándoklat a Keletre azon céllal, hogy Syria, illetőleg Palestinának vallástörténeti szempontból nevezetes és az Údvizítőt által megszentelt helyeihez a csatlakozó zarándokokat elvezesse. A régi kereszties hadak nyomában indul utnak a társaság a Balkán-félszigeten, utközben Sphiában egy napra megpihenve Konstantinápolyig. Itt hajóra száll, mely útjában Smyrnát, Rhodust néhány órai tartózkodással érintve Beirutban köt ki. Innen a társaság a Libanonon át vezető vasuton Damaszkuszba ér. A Szent Pál apostolkodásának emlékeiről híres és erős mohamedán jellegét napjainkig legtisztábban megőrző keleti város megtekintése után Baalbekben a napisten tiszteletére épült óriási méretű templom romjait keresi fel, hol az ókori építészet egyéb remekinek maradványait is találni fogja. Baalbekből visszafordulva, Beirutban a társaság újra hajóra száll, hogy Haifába evezze. A Kármel-hegy tetején levő kolostor megtekintése után a programmban Nazaret következik. Itt egy napi pihenő van tervezve. Nazarettól Tiberiaszba a Genezaret tavának partjához és innen a Tábor hegye alatt vissza Nazarethe érkezők a zarándokok, akik itt kezdik meg a zarándoklás legérdekesebb, de egyuttal legfárasztóbb részét: a karavánutazás lóháton és sátorfészerezéssel. A lóháton megeendő ut három napig tart Jeruzsálemig. A kik ezen fáradsalmak elviseléséhez elég erőt nem éreznek, azok Nazarettól kocsin teszik meg az utat Haifán keresztül Jaffába s innen vasuton jutnak Jeruzsálembe. A szentvárosban töltött öt nap elteltével a társaság megkezdí hazatérő útját Jaffán, Portsaidon és a suez-i csatornán át s Caíróban négy napra megállapodik. A tartózkodás ideje alatt tervbe van véve a piramisok és Materijében a Mária-fa megszemlélése. Caíróból Alexandriába, Innen hajón Messina érintésével Nápolyba folytatja útját, hol egy napi pihenő után elindulva Rómába, a zarándoklat utolsó állomására érkezik. Itt a Szentföldről visszatért zarándokok a pápa Ó Szentsege áldásában fognak részeseit. Az egész ut 40—43 napot vesz igénybe, a bőjti időre esik és Virág-vasárnap előtt mindenki otthon lehet. A zarándoklat lelki vezérletét Skarda József prépost, dékán vállalta magára, aki a hozzátörölőknek részletes programot küld. Címe: Sasvár, Nyitramegye.

A bicsei kastély. A kastélynak a parkra néző homlokfalába beillesztett címeres emléklap hirdeti az utókornak, hogy ezen kastélyt a 18. század közepén gróf Calisius építette föl egy olasz építész tervei szerint, jobbágyai segítségével. S tényleg a kastély homlokzata a legnemesebb olasz renaissance stílusú tündeti fel. A szobák mennyezetei sima tükörboltozatok, s az építészeti munkának remekei. A kastély gróf Calisius magvaszakadtsága folytán a báró Pongrácz családra szállott. Mint a család egy sarjának férje, bold. Wagner, a gróf Csáky-uradalom volt igazgatója, a kastélyt a hozzátartozó majorsággal eladta néhai Pongrácz Géza volt bánfalvi földbirtokosnak, a kitől azt a múlt század 90 es éveiben viszont báró Popper Armin vette meg. A kastély akkor elhanyagolt és rozoga állapotban volt. Az új tulajdonos nekiállott a munkának, s rövid idő múlva fényes otthonná varázsolta át. 1898-ban tetőszerkezete a tűz martaléka lett, a tulajdonos az eddig egy emeletes kastélyt egy második emelettel toldotta meg: de szigorúan őrködött, nehogy az által a régi építési stílus változást szenvedjen. A Rajecz fürdőbe kirándulókat gyönyörködteti a magas platón fekvő, nyulank vonalaival ég felé meredő kastély, mely jelenleg Windischgrätz hg. és neje lakása lesz.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a Ferenc József keserűvíz valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferenc József keserűvizet. 10—26

A madár.

Irta Chrenöczy-Nagy József dr., a m. tud. Akadémia lev. tagja. Második kiadás, a szerző arcképével és életrajzával, sajtó alá rendezte Roch Gyula kegyesrendi tanár. Nyitra, 1904. XXVI. és 196. l. Ára 2 korona.

Ritka madár ez *A madár*, már t. i. mint természettudományi mű. Nyitrai író tollából. Más tárgyú még csak akadna. Roskoványi püspöknek vagy 80 kötetet kitevő nagy gyűjteményes köny-

veitől eltekintve, különösen az utóbbi évekből szép egy pár kötetet lehetne összeállítani a nyitrai irodalmi termékekből. Szinte évről-évre hol ez, hol az a könyv jelenik meg a piacon, melylyel egy-egy tudomány-művelő társunk, ha áldozat árán is, — mert nálunk a könyvkiadás még mindig anyagi veszteséggel jár — forgalomba hozza a nyitrai nevet, figyelmeztetvén az országot, hogy a szellemi tőkekből ide is esett valami.

De önálló természettudományi munka, eltekintve az orvos-gyógyszerész-egylet évi kiadványától, ritka nálunk. Azért jól illik bele ebbe az újabb termelésbe ennek a nyitrai műnek a II. kiadása, melyet nemcsak igen értékes s bármely laikus által is élvezettel olvasható könyvnek, de igen kedves emlékek is tekintünk.

Nagy József drnak könyve valóban emlék nekünk, akik a nagy férfit ismertük s még inkább azoknak, akik orvosi tudományának hasznát vettük. Mint fiatal tanár ismertem meg s Roskoványin kívül ez volt a férfit, a kinek hittem s egyénileg valóban nagynak tartottam. A szellemi téren talán legnagyobbnak egész Nyitramegyénkben. Orvos volt, de nem mesterember, hanem természettudós, aki folyton buvárodott s nem röstelt Bécsbe fejlődni, hogy az orvosi tudomány újabb vívmányait is szemmel tartsa. A magyar Akadémia, ami oly ritkaság, midőn ide Nyitrra tekintett, s Nagyunkat tagjai közé választotta, méltó érdemet, komoly tudóst honorált.

Ember, férfiú volt a javából; egyenes, tiszta jellem, akin semmi sem volt mesterkelt, minden természetes és őszinte, mint a természet, melyet annyira szeretett s amely nem hazudik soha. Régi szabású erkölcs, se nem léha, se nem önző. Azt gondolom az egész embert jellemeztem, ha azt mondom, hogy dr. Nagy 42 évi tiszti főorvosi pályája s ugyanoly hosszú orvosi gyakorlata után szegény maradt. Hiszen nagyon sokat ingyen gyógyított!

Valóban arisztideszi jellem ebben a pénz-hajhászó s mindenből üzletet csináló hanyatlási korszakban, akire, mint igaz emberre, oly jól esik visszaemlékezni. Hová is fejlődnek az emberiség ilyen példák nélkül?

A mű is Nagy dr. életrajzával kezdődik, melyet a könyv mostani sajtó alá rendezője, Roch Gyula tanár írt. S ez a második kedves mozzanat ezen a könyvön.

A Thuróczy Károly dr. elnöklété alatt álló nyitramegyei orvos-gyógyszerészeti és természettudományi egyesület nem bírhatta volna méltóbb kezekre ennek az újabb nemzedék előtt már ismeretlen műnek újból való sajtó alá rendezését. Méltó partnere a könyv írójának. Széles tudományú és mégis szerény tudós, egyike a legtanultabb férfiaknak; akiben azonban a modern tudomány nem rontotta meg a régi erkölcsöket: akitől ellenkezőleg csak jót és szépet, és pedig sokat lehet tanulni.

Roch tanár nemcsak szépen és tanulságosan írta meg Nagy dr. életrajzát, hanem magát a régiebb munkát is, különösen nyelvezetileg, némileg modernizálta s más tudnivalókat is csatolt hozzá.

De nagyban és egészben az új kiadás mégis csak a mi kedves volt főorvosunknak a munkája; minden során felcsillámlik az ő nagy szellemének egy-egy szikrája, az a bizonyos francia eszrit, mely az előttünk különben nagyjában ismert tárgyat, a milyenek a mi madaraink, oly vonzó olvasmányává avatja. Mert Nagy dr. valóban költői tollal dolgozta fel anyagát s azzal a jóleső melegséggel, mely csak a természet igaz barátjának a sajtója. Szinte átlépi olykor a kelő határt s a valónál is több szellemet olvas itt-ott bele a madarak életébe. Ügylátszik nagy szeretete hajtotta erre, idealizált ott is, hol bizony a valóságos madárnál csak egyszerű prózát tapasztalunk.

De mindenben oly kedves, hogy nem lehet ezt a könyvet letenni, míg végig nem olvastuk. Szébbnél-szebb fejezetei: A madár a teremtés művében, A madár a természetben, Az ember és a madár, A madár fejlődése, A madár testi élete, A madár szellemi- és kedélyélete, A madárhang és a madárdal, A madarak haszna. Erre következnek a madarak osztályai: a légi, földi és a vízi madarak, majd a Nyitramegyében előforduló madarak jegyzéke.

A természet lényének nagy világából egy egész darabbal ismert meg bennünket, azzal, mely naponként környékez s végzi azt oly szellemesen és tanulságosan, hogy a hasonló tárgyú könyvek szárazságával itt egyáltalán nem találkozunk.

Amilyen igaz és őszinte minden sorában, úgy az iránt sem hagy kétségben, hogy, annak dacára, hogy a természettel foglalkozott, őt tudomány nem vezette anyagelviségre. Ebben is világosan nyilatkozik. „A természet tanulmányozása — ugymond — nemes, erényes foglalkozás . . . azért is, mert a természet nagy könyvében mindeuknek, ki belőle tanulni akar, élő betűkkel vannak feljegyezve és kifejtve az emberi társaság fennállásának egyedüli biztosítékai — a hit, morál és esztetika alapelvei. Jól tudom én azt, hogy állításom a korszerű véleménynyel ellenkezik, ismertek lévén előttem is természet-tudósaink igyekezetei, kik a XVIII. századbeli francia bölcsélet anyagelvi tanait folytatják . . . De tartózkodjam-e azért egyéni meggyőződésemet, a korszellemmel ellenkező legyen az bár, nyitlan bevallani? megmondani, hogy az anyagelviségi iskolához nem szegődtem? hogy engem a természet buvárlata sem a parányi világ észleletében, sem ha a görcső éles fényétől káprázó szememet felvetem a megfoghatatlan egészre, az egek szende kékjére, a természet vidám zöldjére, nem vont el soha emberi méltóságom zértejét? . . . Ah; a felséges, a jó, a szép természet nem vezet ily esztelenséghez“ (5—6. l.)

Ez a nagy tudós tehát a természet mélységes buvárlata között is jó kereszténynek maradt. — Hát én ezért kalapot emelem meg előtte s könyvét melegen ajánlom mindazoknak, akik a természet nagy könyvéből kellemes és tanulságos olvasmányt s igaz ismeretet akarnak meríteni.

Dudák János dr.

A katonai papság új szervei határozatai.

Az ehhez szükséges kurátusok a hadosztály kötelekébe tartozó csapatok felekezeti és nyelvi viszonyaira való tekintettel lesznek kiválasztva, kik a hadosztály parancsnokság által részükre kijelölt csapatoknál és intézeteknél a lelkesítő teendőket végzik.

A katolikus hadosztály-kurátusok egyházi ügyekben a tabori főpápnak, illetve a lelkesítő teendők vezetésével megbízott tabori lelkesítőnek vannak alárendelve; a más vallású hadosztály-lelkesítők a hadseregnek alkalmazott megfelelő valásfelekezet legmagasabb rangú (rangidősb) lelkesítőnek vannak alávetve.

Katonai szolgálati viszony tekintetében valamennyi hadosztály-lelkesítő a hadosztályparancsnokság joghatósága alá tartozik.

Egy hadtest főhadiszálláshoz tartozó egyének és a hadtestparancsnokságnak közvetlenül alárendelt csapatok és intézetek lelkesítő ügyekben egy hadosztály-lelkesítőhöz tartoznak.

Minden tabori és mozgó-tartalekkörhöz részére a lelkesítő teendők vezetésével és joghatóság gyakorlásával egy tabori kurátus lesz megbízva, a ki egyházi ügyekben az illető hadsereghez beosztott saját vallású katonalelkesítőnek, szolgálati tekintetben pedig a kórházi parancsnokság ujan

az illető gyógyintézet parancsnokságának van alávetve.

A hadi felszerelésbe helyezett erődökben az erőd szolgálati kerületében teljesítendő tábori lelkészkedés végzésével egy tábori pap bizatik meg, ki a katonai igazgatásra vonatkozó egyházi ügyekben az erődparancsnok segédközege és a katonai igazgatási vártörzshöz tartozik.

A mely erődben a vártörzs részére nincsen külön tábori lelkész rendszeresítve, ott a megfelelő szolgálatokat a (megszálló) helyőrség rangidősebb katonai lelkésze teljesíti.

A várkórházak és megszálló csapatok részére a lelképásztorkodás teljesítése és katonai lelkészi joghatóság gyakorlása céljából a hadügyminisztérium a szükséghez képest, a vallásfelekezetek tekintetbe vételével a vártörzs részére megfelelő számú lelkészeket oszt be.

A megerősített helyeknek tábori lelkészei összes katonai szolgálati vonatkozásaikban és viszonyaikban, az erőd hadi felszerelésének idejétől kezdve, közvetlenül a várparancsnoknak, ezen időn kívül pedig a várparancsnokság útján a hadtestparancsnokságnak vannak alávetve.

Egy katonai lelkészi kerület élén, még háború esetén is, egy tábori főpap, illetve ennek hatáskörével megbízott római katolikus tábori lelkész áll, kinek székhelye az illető hadtestparancsnokságnál van.

Azon csapatok és intézetek részére, melyek nem tartoznak a harctér seregéhez, vagy megszálló várőrségekhez és saját lelkészszel nem rendelkeznek: a katonai lelkészi teendők teljesítésére minden lelkészi kerület a szükséghez képest és a vallásfelekezetek számarányában elegendő tábori lelkészt küld.

XI.

Az apostoli tábori helynök kinevezése Ó Felségének van fentartva. A többi katonai lelkészek kinevezése, illetve előléptetése: és pedig a katolikus és a hadügyminisztérium előterjesztésére az apostoli tábori helynök egyetértésével Ó Felsége által történik.

Az előléptetés elvszerűleg a legközelebbi magasabb rangosztályba az általános rangsor szerint eszközöltetik. Ezen előléptetés a cs. és k. hadsereg többi egyénei előléptetéséhez hasonlóan határozott időponthoz van kötve.

A katonai lelkészek beosztása és elhelyezése felett a hadügyminisztérium rendelkezik — a katolikus katonalelkészeket illetőleg az apostoli tábori helynökség megegyezésével — a nyelvi és vallási viszonyok figyelembe vétele mellett.

XII.

A katonai lelkészkedő papság a tartalékos tábori lelkészekből és esetleg a polgári papságból egészítendő ki.

Az üresedésben lévő állásokra történő bemutatást a püspöki, illetve a VII. cikkelyben megnevezett evangélikus egyházi hatóságok a területükről kiegészítést nyerő csapatok számarányában eszközlik, a mikor is azon folyamodók veendő kiváló figyelembe, a kik mint tartalékos katonalelkészek tényleges alkalmaztatásukért folyamodnak.

Mozgósítás esetén a béke létszámot meghaladó szükséges többlet a tartalékállományban lévő katonalelkészekből fedeztetik.

Ha e kiegészítés a megkívánt létszámot nem érné el, úgy a póttartalékban levő felszentelt papok és alkalmas lelképásztorok lesznek behíva a tábori lelkészkedés teljesítésére, kik a háború tartamára másodosztályú lelkészekké (tábori rabkikká) iesznek kinevezve.

Ha mozgósítás esetén a megüresedett tábori rabbi-állások betöltésére sem tartalékos, sem a póttartalékban nyilvántartott rabbi nem volnának, úgy az izraelita hitközségek felszólításra alkalmas jelölteket terjesztenek elő, kik a mozgósítás tartamára alkalmaztatnak.

(Folyt. köv.)

Mindennemű óra- és ékszerjavítások legjobban és legolcsóbban eszközöltenek.

Ékszerekben a legalkalmasabb karácsonyi és ujévi ajándékok
leszállított árakban

Felsenburg Fülöp
41 év óta fennálló Nyitra és környéke legrégebbi s legmegbízhatóbb ékszer üzletében **kaphatók.**

Méltóztassék remek kiállításomat vásárlási kényszer nélkül megtekinteni, ahol **minden árnak megfelelő találni ékszerekben, ezüstneműekben a legjobb gyártmányú órákban**, valamint a **continens legjobb gyártmányú China-ezüst tárgyakban**, mely gyártmány helyben kizárólagosan **csak nálam kapható** s melynek tartósságáért 15 évig jótállok.

Kiemelendők még a nálam kapható legkitünőbb gyártmányú **GRAMMOPHONOK**, melyek a világ legelső művész és művésznőit ének, szavaltat vagy zenékben élethűen reprodukálják, már 45 koronától 300 koronáig.

Szives pártfogását kérve

teljes tisztelettel

Felsenburg Fülöp,

órák és ékszerész.

Vidéki megrendelések pontosan és lelkiismeretesen eszközöltenek.

Üzletem megújítása céljából azon előnyös helyzetbe jutottam, hogy a t. gyászoló közönség részére, két gyászkoosimon kívül egy

üveges, disz-halottas kocsit

sikerült beszereznem, mely ugy helyben, mint vidéken a t. gyászoló közönségnek a legjutányosabb áron rendelkezésére áll.

Özv. Köck Istvánné

Első Nyitrai Temetkezési Vállalata.

(Alapított 1824-ben.)

8-12

ENGEL
GRAMMOPHON

Meghívó.

Tisztelettel alulirott bátorkodom, a nagyérdemű vevőközönséget dúsán felszerelt

KARÁCSONYI KIÁLLÍTÁSOM

megtekintésére meghívni. — A legizléesebb **arany, ezüst órák és ékszerek** a legjutányosabb árakon, pontos és lelkiismeretes kiszolgálás mellett kaphatók üzletemben.

Óra- és ékszerjavítások gyorsan és legolcsóbb áron eszközöltenek; áruimat kívánatra választás végett házhoz és vidékre is küldöm.

A legkiválóbb és leghiresebb gyártmányú **angyal védjeggyel ellátott gramofonok** 45 koronától felfelé és hozzávaló lemezek 1.80 K.-tól felfelé Nyitrán kizárólag csak nálam kaphatók. Kiváló tisztelettel

Schick Gyula, órák és ékszerész
Nyitrán, Kalmár-utca 12.

Pályazati hirdetés.

A nyitrai székeskáptalan gondnoksága alatt álló néhai Bartakovics Béla egri érsek családi alapítványában egy ösztöndíjas hely üresedésbe jött egy az alapító testvereitől beszármazó tanuló fiu javára. Az ezen ösztöndíjat élvezni óhajtó keresztlevél, leszármazási és I-ső felővi bizonyítvánnyal felszerelt kérvényt **1905. febr. hó 15-ig** köteles a fűdő nyitrai káptalanhoz benyújtani.
Nyitra, 1904. dec. hó 1-én.

A nyitrai Székeskáptalan.

Csak 84 frt ezre!!

A kifogástalan szokvány minőségű I. oszt. gyökeres szőlőfás-ajtányoknak u. m. portális alanyon: ezerjő, mézesfésér, olasz rizling és piros dinke, jó minőségű II. oszt. csak **34 frt** ezre! Készlet 50,000 db. Csodaszép **zöldajtás**, sima (**ceiner**) portális, montizola, metalliza és Solonis alanyon: ezerjő, olasz rizling, vegyes elrasselas, mézesfésér, N. burgundi, oportó, furmint, anernyái, gemai zamátos, szerémi zöld, **csak 40 frt ezre!** **Hazai** gyök. ezerjő és olasz rizling I. **7 frt** jó II. **3.50** ezre, portális sima II. **3 frt** ezre, Solanis és rupestris metalliza sima I. **6 frt** I. **2.50** ezre, gyökeres I. 1 és 2 éves **11.50** II. **5 frt** ezre. Rendeléskor az ár 1/4 része előlegül kéretik elvem: **jót olcsón** adni. Cim: Saguly Dániel okl. szől. és borász. **Romhány.** per Vác. (Nógrádmegye.)

Alapított 1869-ben.

Nyitrai Népbank mint részvénytársaság

elfogad betéteket a legjutányosabb feltételek mellett, leszámitói váltókat, betéti könyvecskéket; kölcsönöket ad ingatlanokra a legkisebb kamatláb és szabott ügyvedői díjak mellett amortizáciora különböző tervekben; előleget ad arany- és ezüstneműekre, sorsjegyek-, részvények- és másnemű értékpapírokra; elad és vesz mindeennemű értékpapírt napi árfolyamban; felvilágosítással szolgál és mindennemű megbízást teljesít: bank-, pénz- és biztosítási ügyekről.

Az igazgatóság.

Székháza Városháztér 3. sz.

Tessék a címre figyelni!

VAJDA J. butorgyári raktára

Nyitrán, Párutca 22.

Ajánlja dús választékú, szilárd és száraz anyagból készült **háló, ebédlő, uri szoba, szalon és iroda berendezésekből álló**

RAKTÁRÁT

valamint vas és rézbutorait és saját készítményű kárpitozott butorait

a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, **jutányos árakon.**

Tessék a címre figyelni!

Hímző-munkákra kiválóan alkalmas

Pfaff- VARRÓGÉPEIT

ajánlja **SZLÁVIK KONSTANTIN**
Nyitra, Plébánia-utca 4. szám.

A Pfaff-varrógépek — eltérőleg egyéb gyártmányoktól — **acél-alkatrészekből** állanak az utolsó csavarig.

Erős anyagok feldolgozására, mint **ipari gépek** első helyen állanak. Tartósságuknál fogva hosszú időre szóló írásbeli jótállást biztosítok. —

Javításokat elfogadok.

Szlávik Konstantin

mechanikus, optikus.

Árjegyzék ingyen.

HIRDETMÉNYEK a „NYITRAMEGYEI SZEMLE“ részére jutányosan felvételnek a kiadóhivatalban Nyitrán, Papnevelde-u. 9.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kaintot

szavatolt 12.4% tiszta káli = 23—24% kénsavas káli tartalommal, *** ** *

Stassfurti kálitrágyasót

szavatolt 40% tiszta káli = 74—76% kénsavas káli tartalommal, *** ** *

KOVASAVAS KÁLIT (dohánytrágyázásra) továbbá

mindennemű egyéb **műtrágyaféléket**, azonkívül

Rézgálicot (98—99%) elismert kitűnő minőségben legolcsóbban szállit a

„**HUNGÁRIA**“ műtrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság

Budapest, V. Fürdő-utca 8.

Nyitra legujabb és legmodernebb üzlete VEREBÉLY GÉZA NYITRA, Vármegye-utca 16.

Közeledik az emberiség legszebb ünnepe: a karácsony! Vásároljunk ez alkalomra családunknak, rokonainknak, barátainknak és alkalmazottainknak csak hasznos és szükséges cikkeket.

A nagy karácsonyi vásár f. é. december 1-ével veszi kezdetét s tisztelettel kérem a n. é. közönséget kegyeskedjek bevásárlásait saját érdekében mielőbb eszközölni, hogy szükségletét minél nagyobb választék és pontos kiszolgálás alapján szerezhesse be.

Felette alkalmas, jó, szép és olcsó karácsonyi ajándéktárgyak.

6 személyes asztalteríték tiszta lenből K. 7.25, 8.85, 9.20 s feljebb

12 személyes asztalteríték K. 15.20, 18.— s feljebb

6 személyes kávésteríték K. 4.50, 6.70, 7.40, 9.30 s feljebb

12 drb tiszta vászon zsebkendő K. 4.60, 5.40, 6.20.

Férfi és női fehérnemű, nagy választékban, igen jutányos árakban.

Női sifoning kézi himzéssel K. 2.80, 3.40 feltűnő olcsó árak.

Női ing Siegl-féle vászonból, igen diszes kézi himzéssel.

K. 6.20, 6.40 feltűnő olcsó árak.

Női és gyermek kötények, voil, batiszt, lüszter és klotból, különféle szabás, kiállítás és minőségekben.

Fehér és fekete csipke kendők és sálók.

Selyemfejkendő, berlini kendők, zsénilia sálók.

Férfi nyakkendő, nyakkendő tűk, kezelőgombok, solingeni zsebkések legujabb kivitelben s dus választékban.

Női, férfi és gyermek kötött, szövött és béltelt bőr keztyűk.

Szabott árak: a kereskedelmi tisztesség alapja.

Francia Voile de laine 1 mtr K 1.12

Voile de Japán 1 mtr K. —60

Francia selyem batiszt 1 m. K —52, 62 fill.

„Tosca“ batiszt 1 m. K —44 legujabb!

Jó mosó voil 1 m. K —44, 52 fill.

la Cosmanosi voil 1 m. K —60, 64, 68, 70 fill.

Jó mosó barchet 1 m. K —45, 50, 68, 70 fill.

Tennis flanellek 1 m. K —46, 54 fill.

1 ruha 7 mtr. jó mosó voil 3 K és 3 K 60 fill.

1 „ 8 „ „ „ „ 3 K 40 f. és 4 K

1 „ 7 „ jó mosó barchet K 3— K 3.40

1 „ 8 „ „ „ „ K 3.40 K 3.90

6 női ingre alkalmas, igen jó, tartós 1 vég (15 mtr)

Schroll-vászon K 8.60 és K 10.—

Kitűnő paplanok, csipke és szövet függönyök, asztal és ágyterítők stb.

Angol és francia női ruha és bluzkelme különlegességek.

A cég melegen ajánlja saját utasítása szerint készült, eddig bármely néven elnevezett minőségeket felülmuló

„TÜNDÉRVÁSZNÁT“

(PAMUTFONÁL),

mely ágyneműekre és női ingekre felette alkalmas. 3 minőségben van raktáron:

!! I-ső minőség 1 vég 23 méter 82 cm. széles K. 17.50 !!
!! II-ik „ 1 „ 23 „ 82 cm. „ K. 15.30 !!
!! III-ik „ 1 „ 23 „ 82 cm. „ K. 13.20 !!

E kitűnő, tündéries szépségű vásznat kizárólagosan csak fenti üzletnél lehet beszerezni, miután a gyáros erre szerződésileg kötelezve van.

Minden egyes cikkben a legolcsóbb szabott ár van feltüntetve, miért is kérem a n. é. közönséget, kegyeskedne a céltalan alkudozást mellőzni.

Készpénz fizetésnél 3% pénztári engedmény.

**Ugyanitt jó házból való keresztény fiatalember
szaksz gyakornoknak felvétetik. szaksz**

Egy jó házból való fiú **tanonc**nak azonnal felvétetik **Freissberger Victor fűszerkereskedésében Nyitrán.**

♦♦♦♦♦ FELTŰNŐ UJDONSÁG! ♦♦♦♦♦

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mászt nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.